

Harry Potter v dvorani skrivnosti



VSTOPNINA: 460 SIT

7. NOVEMBRA 2002



STOP

XXXV/45

PREKLOPI GLAVO NA ZABAVO



Veliki poster Bon Jovi
na 44. strani

iz dnevnika kurta cobaina

Pretresljive zgodbe

helenaj roj



Prva dama telenovel

nova televizijska nadaljevanka

Maja Weiss o ljubljskih 30-letnikih

novo poglavje jonasa žnidaršiča

Milijonar v Mišolovki



Morilec na odru Špa

Foto: Peter Koštrun

MARJANA VOVK

MIŠOLOVKA, KRIMINALKA AGATHE CHRISTIE, NA ODRU ŠPAS TEATRA. – V ENI OD VLOG SE PREDSTAVLJA JONAS. – REŽISER VITO TAUFER STAVI NA USPEH.



Ob peti obletnici gledališča Špas teater je na njihove odre prišla nova predstava, ki je novost v slovenskih gledališčih. Gre namreč za pravo kriminalko Agathe Christie, ki pa je še vedno lahkotna in zabavna. Mišolovka ima še eno zanimivost: v njej se na gledališke deske vrača Jonas.

Mišolovka je tipična kriminalka Agathe Christie. V prijetno domačem angleškem okolju se znajde skupina ljudi, ki so zaradi takšnega ali drugačnega spleta okoliščin odrezani od sveta. Zgodi se umor in zločinec je zagotovo med njimi, kajti nihče ne more stran. Začne se napeta in moreča zgodba, v kateri je lahko storilec prav vsak. In zgodba je zgrajena tako, da so osumljenci vsi junaki, saj imajo vsi skrivnosti iz preteklosti, za katere ne želijo, da bi

prišle na dan, zato se izogibajo praviemu odgovoru. Gledalcu je tako sumljiv prav vsak in do čiste konca ne ve, kdo je pravi storilec. Ravno zato so kriminalke Christiejeve tako priljubljene, saj gledalec oziroma bralec uživa v ugibanju, pisateljica pa ga vse do konca drži v napetosti.

GLEDALIŠČE NI FILM

Ena najbolj priljubljenih predstav angleškega gledališča je prav Mi-

šolovka, saj je letos praznovala 50. obletnico – igrajo jo namreč že od leta 1952. Pri nas je uprizorjena prvič, in sicer pod taktirko režiserja Vito Taufferja. V Sloveniji so gledališke kriminalke prava redkost, zelo nevarno pa je tudi, da bi postale dolgočasne. "V času filma, posebnih učinkov in računalnikov lahko narediš zelo grozno kriminalko, česar v gledališču seveda ne moreš. Zato je treba vzpostaviti neko distanco. Vsi

narja namreč odločil, da spet stopi na odrske deske, in to je za predstavo odlična reklama. Čeprav Jonas sam pravi: "Jaz na to ne gledam kot na vrnitev. Ne vem, ali se bom vrnil na oder. Nekaj pač moraš delati." Jonas je tako priljubljen, da pri gledalcih takoj zbudi odziv. Ko stopi na oder, ljudje začnejo ploskati, se smejejo ali pa vsaj nemirno presegajo. Jonasova razlaga: "Očitno sem jim stopil na neki živec." Jonas se

KO JONAS STOPI NA ODER, LJUDJE ZAČNEJO PLOSKATI, SE SMEJEJO ALI PA VSAJ NEMIRNO PRESEDAJO.

se morajo zabavati: tako gledalci v dvorani kot igralci na odru," meni Janez Hočevar Rifle. Taufferju pa je uspelo, da gledalca ne dolgočasi, ampak ga zaplete v svojo predstavo in napetost ohrani vse do konca. Jernej Kuntner pravi, da zato, ker je "Vito zelo nadarjen, intuitiven režiser, ki zna iz igralca potegniti prave stvari".

Zahvala gre seveda tudi odlično izbranim igralcem, ki jih je na odru osem. Jernej Kuntner in Mojca Partljič igra zakonca Ralston, lastnika penziona, v katerem se zgodba razpleta. Aljoša Ternovšek, Marijana Breclj, Janez Hočevar Rifle, Sabina Kogovšek in Jonas Žnidaršič so njihovi hotelški gostje, Jure Zrnec pa je policijski narednik Trotter. Vsi liki so za dogajanje na odru enako pomembni, kljub temu pa več kot očitno izstopa Jonas, na račun katerega se Mišolovka tudi najbolj promovira.

OBLJUBA DELA DOLG

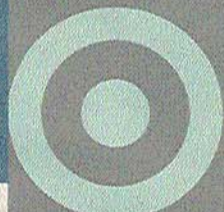
Če v Sloveniji lahko govorimo o zvezdništvu, je Jonas zagotovo ena najsvetlejših zvezd. Zato tudi ni čudno, če je na reklamnem plakatu za Mišolovko izpisano le njegovo ime. Po dolgem času se je voditelj Milijo-

svojega statusa več kot odlično zaveda. Zato je z njim težko govoriti o njegovem delu, saj ima takšno filozofijo: če da intervju enemu mediju, ga bo moral tudi drugim; in če se za to odloči, bo raje sklical novinarsko konferenco, kot pa govoril z vsakim novinarjem posebej. In ker se dobro zaveda tudi tega, da si lahko privoščijo molčečnost in si s tem zagotovo ne bo škodil, se zna zgoditi, da se za novinarje preprosto ne zmeni. Zato je bilo veliko presenečenje, ko se je vseeno priključil našemu pogovoru z ustvarjalci Mišolovke. S svojo znamenito obrazno mimiko (ki jo pridno izvaja tudi v Milijonarju) se je ob postavljenih vprašanjih le zadovoljno smehljaj in se pošteno trudil, da ne bi povedal preveč. A Jonasu res ne moremo zameriti! Njegova karizma je prevelika in kljub vsemu je še vedno zelo simpatičen možak, ob katerem ne moreš drugega, kot da se začneš smejeti. Res je zvezda v pravem pomenu besede – pozitivnem, da ne bo pomote! In kako to, da igra prav v Mišolovki? "Ko sva se z Vitom srečala v Piranu, sem mu obljubil, da bom igral v njegovi predstavi," pravi.

Njegovi soigralci so nad njim navdušeni in jih prav nič ne moti, da on promovira predstavo. "Jonas je

AGATHA CHRISTIE

Imenujejo jo 'kraljica kriminala', saj je najbolj znana pisateljica kriminalnih romanov na svetu. Rojena je bila 15. septembra 1890 v Torquayju (Anglija) kot Agatha Miller. Leta 1914 se je poročila s polkovnikom Archibaldom Christiejem (s katerim je imela hčerko Rosalindo) ter se leta 1928 ločila. Z drugim možem, sirom Maxom Mallowanom, se je udeležila številnih arheoloških odprav, ki jih je opisala v nekaterih svojih knjigah. Napisala je 79 romanov in kratkih zgodb, njena najbolj znana junaka pa sta belgijski detektiv Hercule Poirot (ki je nastopil že v njeni prvi knjigi *The Mysterious Affair at Styles*, 1920) in gospa Jane Marple (tudi v njeni zadnji knjigi *Mirujoči umor*, 1976). Pod psevdonimom Mary Westmacott pa je napisala šest romantičnih romanov. Umrla je 12. januarja 1976.



trenutno najbolj popularen medijski človek v Sloveniji, zato ga je z marketinškega stališča treba izpostaviti," se strinja Jernej Kuntner.

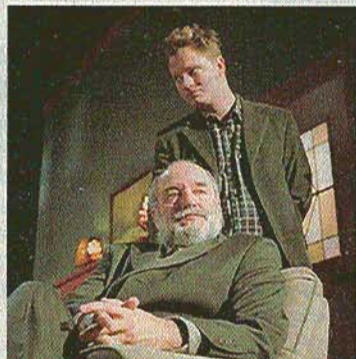
ČAS ZA SPREMEMBO

Predstava je za peto obletnico *Špas teatra* kot naročena. "Doslej smo uprizarjali same komedije in vedela sem, da moram narediti preobrat," razlaga direktorica Urška Alič. "V Londonu sem videla, da Mišolovko igrajo že 50 let. To je komercialna

predstava, a ni komedija. Zato sem se odločila, da jo uvrstim v program. Navsezadnje ljudje v prostem času, ko gredo na morje, berejo kriminalke, zato bodo verjetno prišli tudi na Mišolovko!" Mojca Partljič se strinja: "Sama bi si z veseljem ogledala takšno predstavo, saj Agatha Christie vzamem s seboj na morje in jo berem za sprostitev. Upam, da bo igra za publiko zanimiva. Jaz v predstavo zaupam že od prvega trenutka." Utemeljeno, saj je razprodanih že prvih osem uprizoritev! ■



Aljoša Ternovšek, Jernej Kuntner, Sabina Kogovšek in režiser Vito Taufer so se po uspešni premieri povseli v gledališki garderobi.



Major Metcalf (Janez Hočevnar Rifle) ostaja hladen, narednik Trotter (Jure Zrnc) pa počasi izgublja živce.



Eden od adutov Mišolovke je Jonas, ki igra Italijana, ki se po naključju znajde v zasneženem gostišču. Je morda morilec prav on?

ZGODBA MIŠOLOVKE

Dogajanje je postavljeno v tipično angleško gostišče zunaj Londona. V najem ga vzameta zakonca Mollie (Mojca Partljič) in Giles Ralston (Jernej Kuntner), ki sredi hude zime pričakujeta prve goste. To so malce trčeni mladenič Christopher Wren (Aljoša Ternovšek), tečna gospa Boyle (Marijana Breclj), ležerni major Metcalf (Janez Hočevnar Rifle) in odločna gospodična Casewell (Sabina Kogovšek), pozneje, sredi snežnega meteža, pa se v gostišču oglasi še skrivnostni tujec, gospod Paravicini (Jonas Žnidaršič). V bližini se je zgodil umor, policija pa sumi, da je morilec v gostišču, zato se do njega prebije še narednik Trotter (Jure Zrnc). Ljudje v gostišču so zaradi snežnega meteža odrezani od sveta, in ko se tu zgodi nov umor, ni nobenega dvoma: morilec je res med njimi.

POGOVOR Z VITOM TAUFERJEM

Kako to, da ste se lotili Mišolovke? "Urška Alič mi jo je predlagala na najinem prvem srečanju na Dnevih komedije v Celju, pred kakima dvema letoma. (Vito je dobil nagrado za Matička, Urška pa za Balkanskega špijona, op. p.) Sam prej o kriminalki sploh nisem razmišljal, čeprav rad eksperimentiram z žanri. To je žanr, ki je pri nas zelo zapostavljen, kar se mi zdi čudno, saj je v tem trenutku lahko precej aktualen."

Zakaj?

"Je zelo živ, neposreden, govori o neki družbeni stvarnosti, se odziva. Iz tega, kar se dogaja v našem času in prostoru, bi se verjetno dalo narediti precej zanimivih zgodb. Naj bo to spodbuda za pisce, da se lotijo kriminalke. Pri publiku je zanimanje zelo veliko."

Kako ste se pripravljali na Mišolovko?

"Nekateri igralci in Urška so si v Londonu predstavo ogledali, sam pa si je nisem, ker sem slišal, da je strahotno dolgočasna. Nič čudnega, saj jo igrajo že 50 let! Bil sem prepričan, da jo bomo mi naredili bolje. Navdih sem našel v zgodnjih Hitchcockovih filmih. On je bil najbližje temu žanru: premeteno sestavlja zgodbe in zna ohranjati napetost, kar je tu zelo pomembno."

Kako ste izbrali igralce?

"Imam odlično igralsko ekipo, ki sem jo izbral sam. Tekst je zelo specifično



napisan in zahteva dobre igralce z občutkom za tipičen angleški humor. Angleško pisanje se namreč vedno giblje na robu resnega, tragičnega in komičnega."

Kako pa ste k sodelovanju privabili Jonasa?

"Z Jonasom sva se še pred Mišolovko pogovarjala, da bi naredila nekaj skupaj. Zdaj že dolgo ni igral v gledališču, zdi se mi, da že osem let, in imel sem občutek, da bi ga Mišolovka zanimala. Rekel je, da bi rad igral v predstavi, v kateri bo poudarjena zgodba, in tu zagotovo je. Zato smo ga poklicali ..."

Kaj Mišolovka ponuja gledalcem?

"Lahko razmišljajo, kdo je morilec, ter se tako aktivno vključijo v dogajanje. Po drugi strani pa se bodo zabavali, gledali dobro predstavo z dobrimi igralci in duhovitimi dialogi."

STOP, 07. NOV. 12

Agatha Christie v Mengšu

Špas teater v peto sezono s kultno kriminalko Mišolovka

Mojca Štrajher

MENGŠ – V Špas teatru so v četrtek premierno uprizorili dolgo pričakovano kultno kriminalko Agathe Christie Mišolovka v režiji (tokrat se je prvič preizkusil v komercialnem gledališču in v kriminalki) **Vita Tauferja**. Besedilo, ki je bilo sprva napisano kot tridesetminutna radijska igra Tri slepe miši in premierno uprizorjeno leta 1952 v Londonu, je ena najbolj uspešnih gledaliških kriminalk na svetu. S slovensko krstno izvedbo vedno aktualne predstave je Špas teater tudi zaznamoval začetek svoje pete sezone.

Dejstvo, da je že pred premiero razprodanih kar pet predstav, verjetno kaže na to, da so tudi gledalci v komerci-



Jonas Žnidaršič je tudi takole strašil Mojco Partljič. Foto: Jaka Adamič

DNEVNIK, 2. NOV. 02

alnih gledališčih postali bolj zahtevni in želijo na odru še kaj drugega kot komedije, morda pa je k velikemu povpraševanju pripomogla kar sama zasedba ekipe. Kot je znano že kar nekaj časa ob **Marijani Breclj** (sicer igralki SNG Drama Ljubljana), **Mojci Partljič**, **Sabini Kogovšek**, **Janezu Hočvarju** - **Rifletu**, **Jerneju Kuntnerju**, **Aljoši Ternovšku** (zaposlenem v Mestnem gledališču ljubljanskem) in **Juretu Zrnecu** nastopa kot posebni gost **Jonas Žnidaršič** (ali kot pravi prikladno sam v predstavi: »Sem

zadnji kamenček v mozaiku.«). Jonas na odrskih deskah ni nastopal že od Klinike Tivoli v režiji **Branka Djurića** - **Djura**, ki je doživela velik uspeh.

Zgodba Mišolovke govori o osmih ljudeh, ki se znajdejo v snežnem metežu na podeželju, odrezani od sveta, od osmerice pa je eden morilec in eden žrtev. Je tipično christievska zapletena in komična. Ime morilca v kriminalki, ki jo po svetu igrajo že petdeset let, pa vam žal ne moremo izdati, saj bi pokvarili idejo in največjo skrivnost predstave.

Agatha Christie končno tudi na naših odrih. Mišolovko v Špas teatru režiral Vito Taufer.

Jaz sem morilec!

Vse skupaj je prav banalno. Na začetku umor, na koncu nepričakovan razplet. Vmes kriminalist, ki ne ravno strokovno, zato pa spretno in s kančkom sreče (ha, svet torej ni samo možganski rebus) izpelje neverjetne zaključke in — razkrinka morilca. To je detektivka, kot solza čisti žanr s svojim kodeksom, tehniko in terminologijo. Ne briga jo za srčne težave in strasti, za poetiko, kaj šele mit. Edino, kar jo »vzburja«, so od mozga nja otekli možgani.

Agatha Christie je žanrsko pisanje prignala do finomehanskih meja. Še več. Popolno poznavanje tehnike je oplemenitila z izvirnim stilom, duhovitimi dialogi, prefinjenim zanikanjem in kršenjem žanrskih pravil ter neverjetnimi zapleti, ki temeljijo na zelo enostavnih recepturah. Mišolovka, njena največkrat uprizorjena igra, je tipični primer tovrstnega pisanja. Zgodba: v ravnokar odprtem zasebnem hotelu in v trenutku, ko so zbrani vsi (ne)pričakovani gostje, vključno s policijskim narednikom, se zgodi umor. Jasno, narednik takoj prevzame glavno vlogo detektorja storilca. Po črki zakona so zanj vsi enako sumljivi, z enako šibkim alibijem in ravno prav čudaški, da vsaj tako kot njegovo vznemirjajo



Foto Voranc Vogel

gledalčevo radovednost. Miselna igra se torej lahko začne, še zanimivejšo jo dela dejstvo, da imata oba agenta — narednik in gledalec — popolnoma enake možnosti za rešitev primera.

Ravno preskok s čutov na možgane je novost v Špas teatru, ki je konkurenco doslej praviloma matiral s konfekcijskimi komedijami. Dobro, tudi detektivka je del tovrstne mode, a vseeno pomeni izreden kvaliteten preskok znotraj zabavljakega žanra, saj zahteva več koncentracije in potrpežljivosti, predvsem pa režijske spretnosti. Vito Taufer se ves čas sprehaja na provokativni meji med gagi in elegantno stilizacijo. Poenostavljenim likom doda kanček individualnosti in človečnosti ter jim dovoli razviti izvirne značajske črte. Najmočnejše naredniku Trotterju, glavnemu razkrinkovalcu. Golobradi šerifov namestnik, smučar po sili, to je odlični Jure Zrnc, ki v flanelasti srajci, kmečko rdečih lic, zmedenega izraza in z nenehno skrbjo za frizuro sluti neverjeten konec. Ta se nenehno izmika. Seveda po zaslugi Aljoše Ternovška, mehničnega, ostrega, provokativnega, na koncu zmedenega, svežega in popolnoma prepričljivega arhitekta Wrena, nato Jo-

nasa kot gospoda Paravicinija, Italijana s skritim naglasom, polnim zamolkov, ponavljaj, vedno svojskim in nezmotljivim, Mojce Partljič, plahe lastnice hotela, ki jo storjeni zločin čedalje bolj navdušuje, Sabine Kogovšek, mačo teror-feministke Casewell, nervozne zaradi srečanja z obračunom s preteklostjo, in tiste, ki jo na koncu spoznajo za ... ops, dovolj. Skrivnost, kdo se je pravzaprav ujel v mrežo za kokoši, ki jo je šel v London iskat gospod Ralston, prinesli pa so jo vsi gostje hotela, pač mora ostati skrivnost.

Kakor koli. Če upoštevamo, da je detektivka produkt družbe 20. stoletja (najbolj priljubljena je bila v letih med obema svetovnimi vojnami), ki iz neravnovesja teži k blaginji, saj ponuja obljubo vzpostavitve reda, miru in odrešitve, potem tudi o povsem odsotni aktualnosti v našem prostoru ni mogoče govoriti. Saj nas je vsakega malce strah prihodnosti, zanašamo pa se na moč razuma. Čeprav sistema ni mogoče premagati. Aaaaaaaah!!!!!! Umorjen sem!!!

Andrej Jaklič

